

**Vidimo se
ovih dana**

NAKLADNIK
Poetika j.d.o.o.
Božidara Rašice 1, Zagreb
www.poetika.eu

ZA NAKLADNIKA
Katarina Uskoković

UREDNIK
Davor Uskoković

PRIJEVOD
Gordana Breberina

REDAKTURA
Mira Pavlica

GRAFIČKO OBLIKOVANJE
Beker
TISAK
Znanje d.o.o.
Zagreb, lipanj 2025.

NASLOV IZVORNIKA
Ci vediamo un giorno di questi
Copyright © 2017, Garzanti S.r.l., Milano
Gruppo editoriale Mauri Spagnol
© za hrvatsko izdanje Poetika j.d.o.o., 2025.

Sva prava pridržana. Ova je knjiga zaštićena autorskim pravima i ne smije se ni djelomično reproducirati, pohraniti u sustavu za reproduciranje, niti prenositi u bilo kojem obliku i na bilo koji način bez pisanih dopuštenja izdavača.

ISBN 978-953-8481-33-8

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001264862.

Ovo djelo prevedeno je uz potporu Centra za knjige i čitanje Ministarstva kulture Italije.

FEDERICA BOSCO

Vidimo se
ovih dana

POETIKA

*Kristijanu,
Vidimo se ovih dana.*

1

TEŠKO JE I ZAMISLITI da na svijetu postoje dvije osobe koje su tako različite kao ja i Cate.

Čak i da smo htjele, ne bismo mogle imati manje zajedničkog: ona je u potpunosti vjerovala bližnjem, a ja sam bila sumnjičava i prema vlastitoj sjeni; ona je sjala kao svjetionik, a ja u najboljem slučaju kao krijesnica; ona je na zabavama bila u središtu pozornosti, a ja sam se ponašala poput komada namještaja.

A ipak smo, onoga dana kada smo sjedile na zidiću u školskom dvorištu, tužno gledajući u svoju užinu, postale nerazdvojne.

“Od čega je tvoj sendvič?” upitala me.

“Od pršuta...” tužno sam odgovorila. “Kao i uvijek.”

“Hoćeš se mijenjati za keks od prosa, bez šećera?” ponudila me izgledajući utučeno. “Znaš, moja mama ih radi.”

Pružila sam joj sendvič, a ona mi je dala papirnatu vrećicu, s izrazom lica kao da je nešto skrivila.

“Upozoravam te... stvarno su grozni!”

“Ne brini, ionako nisam gladna”, tješila sam je.

Njene krupne, tamne oči zasjale su kada je, sva sretna,
zagrizla sendvič.

“Ako te moja mama bude pitala, nisam jela pršut.
Vrijedi?” zamolila me punih usta. “Ona je makrobiotičarka;
ako sazna da sam jela životinje, odvest će me na
ispiranje želuca.”

Kimnula sam. Nisam imala pojma što je makrobiotika,
ali sam duboko u sebi bila ponosna što s nekim dijelim
tajnu.

Otvorila sam vrećicu, zavukla ruku unutra, izvadila
keks i stavila ga u usta.

Gnjecavo i bljutavo tijesto istog mi se trena zalijepilo
za zube.

“Stvarno su grozni!” promrmljala sam.

Prasnule smo u smijeh i počele pljuckati.

U tom smo trenutku postale prijateljice.

Nisam imala mnogo prijateljica u školi.

Iskreno govoreći, nisam imala ni jednu.

Možda zato što sam imala crvenu kosu i bila blijeda
kao duh, ili zato što nisam bila naročito zanimljiva. U
svakom slučaju, ma koji razlog bio, nisam pripadala ni
jednoj grupi i nitko me nikad nije pozvao na rođendan
ili izabrao u odbojkaški tim; kapetan kome bih pripala
uvijek bi me prozvao posljednju, rezignirano uzdahnuvši.

Cate mi se prva obratila, posve spontano, i pritom nije
grubo dobacila “Pomakni se!” ili “Daj mi da prepišem!”,
neku od rečenica koje sam najčešće slušala otkako sam
krenula u peti razred. To što sam nekome odjednom
postala vidljiva, za mene je bilo nešto posve novo.

Osamnaestog travnja 1987. prestala sam biti duh.

Da budem precizna, bila je srijeda.

Kasnije ćemo se naći u istom autobusu, kad me pozvala da sjednem pored nje.

Nisam bila ni pričljiva ni radoznala, ali je Cate, srećom, pričala kao navijena, pa bi mi, kad bismo došli do njene stanice i kad bi sišla, zujalo u ušima od iznenadne tištine.

Nastavila bih je gledati i smiješiti joj se, nosa priljubljenog uza staklo, sve dok autobus ne bi ponovo krenuo i dok mi ne bi mahnula rukom. Onda bi napravila pokret ramenima namještajući ručke na ruksaku i otrčala.

Cate me nasmijavala. Eto.

U mojoj svijetu, punom oštih rubova, ona je bila ugodna, mekana podstava.

Za razliku od mene, kojoj je život oduvijek ulijevao strahopoštovanje, kao da sam gost i ne želim smetati, Cate se nije libila hodati po tepisima u prljavim cipelama.

Ne znam što nas je zapravo zbližilo.

Bolje rečeno, nisam razumjela što je nju privuklo meni, ali vjerujem da nikad nije postavila sebi to pitanje: Cate je bila poput crne boje, koja se slaže sa svima ostalima.

Godinama nakon toga, skoro svakog popodneva učile smo kod mene ili kod nje.

Ja sam, naravno, bila štreberica koja joj je davala domaće zadaće da ih prepiše, a ona je mene vukla na tulume; ja sam je vraćala kući na motociklu kad bi se napila, a ona mi je posudjivala lijepе stvari za izlazak; ja sam je pokrivala kada bi izašla s nekim dečkom, a ona je mene branila svaki put kad bi netko bio neljubazan prema meni.

I, premda bi nju odmah primijetili, onako crnomanjastu, visoku, s ramenima kao u odbojkašice i lijepim

grudima, ja sam bila prozirna i krhka, izgledala sam kao da se oporavljam od tuberkuloze... Bile smo pravi mali tim – tim koji mi je pomogao da se mirnije suočim s pubertetom no što bih mogla da sam bila sama.

Kao da sam pronašla stariju sestru.

Moji su me dobili kasno, zapravo kad su već izgubili svaku nadu da će postati roditelji. Ta toliko iščekivana trudnoća na kraju im je pokvarila planove.

Bili su gotovo pred mirovinom, a u kući su imali tinejdžericu i nisu znali kako se ponašati.

A budući da nisu bili sigurni kako se ponašati, nastavili su živjeti onako kako su oduvijek živjeli.

Mnogo su radili, a malo pričali; život im je bio pun odricanja i nesvjesno su mi usadili misao da je zabava smrtni grijeh, nešto što treba raditi krajnje umjereno i na što se ne treba previše navikavati, jer smo zapravo na ovom svijetu kako bismo patili. Zašto bismo onda radili nešto što nas veseli?

To je značilo da se nova odjeća kupuje jednom godišnje, u piceriju se ide jednom mjesečno, a godišnji odmor provodi uvijek na istome mjestu.

Dok su oko mene svi ludovali za tehno muzikom i *Invictinim* ruksacima, ja sam živjela u crno-bijelom neorealističnom filmu.

Roditelji mi nisu ništa branili, između ostalog i zato što nikad ništa nisam tražila, ali moja obitelj nipošto nije bila poput Bradfordovih.¹

---

¹ Obitelj s osmero vrlo nezavisne djece, iz američke TV serije *Eight is Enough* (*Osam je dovoljno*). (Prim. prev.)

Platila bih da sam mogla otvoreno razgovarati s majkom o svojim snovima i željama, ili da sam imala braću i sestre s kojima bih dijelila krevet na kat i povjerljive stvari, pa je zato Catein iznenadni ulazak u moj život predstavljao prelazak na film u boji.

Bilo je to poput neočekivanog odgovora na moje molitve.

Sada sam od roditelja tražila dozvolu za izlazak, nosila poderane i zašarane traperice, i objesila na zid svoje sobe poster grupe *Take That*.

Iako sam bila samo “Cateina prijateljica”, čijeg se imena nitko nije sjećao i kojoj se nisu javljali kad je bila sama, barem sam znala da postojim.

Zahvaljujući njoj, uspjela sam prijeći preko klimavog visećeg mosta puberteta, na kojem jedan pogrešan korak ima za posljedicu poguban pad samopouzdanja, poremećaj u ishrani ili neku destruktivnu ovisnost.

Sve u svemu, nisam prošla tako loše.

Točno je da nisam imala velike dogodovštine o kojima bih pričala, niti ožiljke s unutrašnje strane ručnog zgloba, koje bih krila.

A onda je Cateina majka jednog dana zaključila kako je njena kći dovoljno velika da se sama nalazi i otišla u Gou sa svojim tadašnjim dečkom, učiteljem tantričke joge.

Da se nikad više ne vrati.

Cate joj nije zamjerila zbog toga.

Primila je tu vijest krajnje dostojanstveno, kao da je riječ o maminoj starijoj sestri, kojoj ionako nije mogla zabraniti da živi kako želi.

Snažno ju je zagrlila, rekla joj da se ne uzrujava i da

će se ona već nekako snaći, a onda gledala kako zauvijek odlazi iz njenog života.

Posljednje riječi koje je Cateina majka izgovorila na kućnom pragu bile su: "Molim te, dušo, nemoj jesti meso."

I nije ga jela, kao da se zavjetovala na to.

Nije klonula duhom. Iskoristila je diplomu i zaposlila se u jednoj vanjskotrgovinskoj firmi, dopunjavajući prihode tako što je davala privatne satove, čuvala djecu, a vikendom radila kao konobarica.

Uvijek je bila nasmijana, optimistična i spremna ohrabriti druge.

Bila mi je idol.

Ponekad bi dolazila kod nas na večeru, a ja sam je gledala s toliko divljenja da sam ličila na neku *groupie* djevojku, u društvu njezina omiljenog pjevača.

Imala sam gotovo dvadeset godina i zaposlila sam se u banci čim sam diplomirala. Živjela sam i dalje kod roditelja, gdje bih vjerojatno ostala zauvijek, da me Cate jednoga dana nije nagovorila da se preselim k njoj i konačno počнем živjeti svoj život, a i njoj će olakšati plaćanje stanarine.

Nije mi morala dvaput reći: ubacila sam u putnu torbu ono malo stvari što sam imala, pozdravila se sa svojima i preselila na drugi kraj Genove, kako bih živjela zajedno sa svojom prijateljicom.

Moji nisu bili oduševljeni.

Manje bi se šokirali da sam im rekla kako se udajem za mornara kojeg sam dan ranije upoznala u luci.

Ali ne zato što nisu voljeli Cate, već zato što su oduvijek mislili da ona nije dobar uzor za njihovu asketski odgajanu jedinicu.

Nisu se, međutim, ni opirali previše: bila sam punoljetna, sama sam se uzdržavala i bila sam nesumnjivo dobra djevojka.

To su bile predivne godine. Kuća je uvijek bila puna prijatelja i životinja koje je Cate udomljavala ili privremeno čuvala, a o kojima sam se, naravno, ja brinula, kad je nije bilo.

Na sebi svojstven način, uspijevala je uvjeriti ljude da nešto učine, s punim pravom očekujući da joj pomognu.

Pritom nije pribjegavala smicalicama, samo bi tražila malo njihovog vremena, zato što joj je ponestalo vlastitog.

Naivno je mislila da se i drugi satiru kako bi nekome pomogli i uvijek bi se iznenadila kad bi je netko odbio. Tada bi se namrštila, kao lik iz nekog crtanog filma, pitaјуći se kako je tako nešto uopće moguće, i počešala se po glavi kao da pokušava nešto smisliti te odmah prešla na rezervni plan. A što je najvažnije, nije bila zlopamtilo.

Bilo mi je prilično teško pratiti je, jer nisam bila kao ona, iako sam željela biti.

Uopće nisam bila kao ona.

Moja soba, u koju sam strogo zabranila dovođenje pasa i mačaka, izgledala je, na primjer, kao soba u nekom švicarskom internatu. U njoj je sve bilo kao po špagi, dok je njezina ličila na sobu hiperaktivnog tinejdžera na putu da razvije sindrom opsesivno-kompulzivnog sakupljanja stvari.

Napravile smo plan čišćenja, kojeg se ona, naravno, nije pridržavala, pa sam u sedamdeset posto slučajeva ja iznosila smeće, sređivala kupaonicu i prala suđe, kad bi se počelo gomilati na hladnjaku ili televizoru.

Ali nisam joj mogla zamjeriti zbog toga, jer je bila stalno zauzeta, iako mi je ponekad teško padao njezin neiscrpni entuzijazam.

Imala sam dojam da živim s Majkom Terezom na amfetaminima.

Poslije nekog vremena počela sam osjećati potrebu za redom, mirom i tišinom; željela sam spavati osam sati bez prekida, bez glazbe odvrnute do daske, ili zvona koje odjekuje u svako doba dana i noći. Dojadilo mi je da se saplićem o zdjele s grickalicama, kad bih noću ustala da popijem čašu vode i ugledala nepoznate ljude kako spavaju na trosjedu.

Tako smo se jednoga dana gadno posvađale oko neke sitnice, ne sjećam se točno zbog čega.

Vratila sam se kući mrtva umorna, iscrpljena od preko-vremenog rada i kronično ogorčena zato što ne uspijevam pokazati koliko zaista vrijedim, a ona je u međuvremenu odlučila otvoriti agenciju za *catering* u našoj kuhinji, iako je bila veličine kuhinje za lutke.

Poletjele su oštре riječi, koje su prerasle u sve teže zamjerke i prigovaranja; na kraju, to se više nije moglo popraviti.

Neprekidno smo predbacivale jedna drugoj: “A onda kad si ti...”, “Tebi ne vrijedi govoriti...”

Kao da su se, unatoč višegodišnjoj miroljubivoj koegzistenciji, sve naše mane očitovale istovremeno i postale nepodnošljive.

Dogodilo se ono što je bilo neizbjježno.

“Dobro, izgleda da smo rekle sve što smo imale.”

“Čini mi se da jesmo.”

“Odlično, ujutro kupim svoje stvari i odlazim”, rekla sam, zalupivši vratima svoje sobe.

“Nema potrebe!” dreknula je ona. “Prihvatile sam ponudu za posao u inozemstvu. Ja će otići.”

Otvorila sam vrata. “Ponudu za posao u inozemstvu?! Kad si mi namjeravala reći?” upitala sam, tonom koji bi više odgovarao povrijeđenom zaručniku nego najboljoj prijateljici.

“Htjela sam ti reći, ali sam smetnula s uma”, odgovorila je prekriživši ruke i izbjegavajući moj pogled.

“Odlično!” rekla sam, zaplijivši se bijesnim pogledom u nju. A onda sam izgovorila najgoru rečenicu koju može izgovoriti uvrijedena prijateljica: “Ista si kao twoja majka, uvijek bježiš. To je jedino što znaš.” A budući da mi to nije bilo dovoljno, viknula sam: “I nemoj, molim te, jesti meso!” Ponovo sam zalupila vratima.

Posljednji put.

Ni te, a ni sljedećih noći nisam oka sklopila.

I dugo, vrlo dugo nisam imala nikakvih vijesti o njoj.

Točnije, skoro godinu dana.

Izgleda da sam je stvarno uvrijedila, jer mi se više nije javljala.

Nikad se nije tako ponašala.

Dugo sam se preispitivala, pokušavajući dokučiti je li duljina njezine šutnje u skladu s težinom uvrede, ili dubinom našeg odnosa.

Kako je vrijeme prolazilo, sve sam se manje sjećala razloga zbog kojeg smo se posvađale.

Nastavila sam živjeti kao i prije: kuća, ured, plivanje

u bazenu ili u moru, kada bih ljeti otišla kod roditelja u Porto Venere.

Iako su pretpostavljali da se nešto dogodilo, jer više nisam spominjala Cate, nisu ništa pitali.

Ali dobro sam ih poznavala; znala sam da osjećaju nelagodu, kakvu bi osjećali i da sam se razvela, nakon što sam zatekla muža u krevetu s drugom.

Nas dvije smo, zapravo, bile obične tvrdoglavice koje su se posvađale, i kojima ponos nije dopuštao da se na vrijeme ispričaju jedna drugoj.

Te sam godine upoznala Paola.

Bio mi je kolega s posla. Nije bio ni naročito privlačan, a ni duhovit. Izgledao je kao da ima više od dvadeset sedam godina, koliko je stvarno imao, ali rad u računovodstvu u banci upropastio bi i Patricka Dempseyja.

Budući da više uopće nisam imala društveni život, jedino sam na šalteru dolazila u dodir s pripadnicima jačeg spola, prvenstveno sa svojim vjernim umirovljenicima.

Paolo je bio prvi muškarac s kojim sam spavala, jer sam – kao što ste vjerojatno i sami shvatili – s dvadeset četiri godine i dalje bila djevica.

I baš je bilo tužno što to nisam mogla ispričati Cate, premda se nije imalo bogzna što reći.

Nismo se ni skinuli. On je ostao u potkošulji i čarapama, ali ne zbog naleta strasti, već zbog lijenosti.

Tako je bilo i kasnije.

A onda, jednog proljetnog jutra, dok su se sunčeve zrake probijale kroz kuhinjske rolete, začula sam kako netko petlja oko ulaznih vrata.

Okrenula sam se s tavom u ruci, spremna za napad, a onda sam ugledala na vratima Cate.

“Mogu li se ponovo useliti?” upitala me, kao da je izašla iz stana dan ranije.

“Naravno da možeš”, odgovorila sam, kao da se to podrazumijeva, i spustila tavu.

Snažno smo se zagrlile.

“Oprosti, ponijela sam se kao kreten”, šapnula sam.

“Ne, ja sam se ponijela kao kreten. I to na kvadrat”, odgovorila je.

“Istuširaj se, smrđiš kao pokisli pas”, rekla sam obrisavši suzu.

Podigla je putnu torbu s poda.

“Usput rečeno”, dodala je ulazeći u svoju sobu, “trudna sam.”

Šest mjeseci kasnije proslavile smo Gabrielov dolazak na svijet.

Mališan je imao tri kilograma i sedamsto grama.

Bio je lijep kao slika.

Nikad je nisam pitala tko mu je otac, znala sam da će mi reći kad bude htjela.

Ali taj trenutak nikako nije dolazio i s vremenom smo jednostavno zaboravile na to.

Godinu dana kasnije iselila sam se iz stana.

Stvarno više nisam mogla živjeti s krevetićem u dnevnoj sobi, pelenama na svakom koraku i susjedama koje su stalno dolazile da joj se nađu pri ruci; ovoga puta nismo se

posvađale, samo smo odlučile da trebamo definirati životni prostor kao dvije odrasle osobe.

Shvatila sam da moram glasno reći kakve su moje potrebe, te da će njezina urođena sklonost neredu ponovo prevagnuti.

Čim sam se uvjerila da se odlično snalazi i bez mene, pronašla sam jednosobni stan s terasicom i, okružena isključivo svojim biljkama, knjigama i klasičnom muzikom, prvi put osjetila što je prava sloboda.

Cate je godinu dana živjela u Australiji. Radila je u restoranima i akvaparkovima, držala satove ronjenja i pomagala ugroženim životinjama. Čistila je plaže, proricala sudbinu iz karata za tarot, raznosiла *pizze*, predavala glumu i zabavljala djecu, prerušena u klauna.

Pokazala mi je fotografije – sva ta preplanula lica, kosa izblijedjela od sunca, upletena u kečkice, ogrlice od zuba morskog psa, osmijesi i plaženje jezika u objektiv, potaknuli su me na maštanje.

Vidjela sam Cate s krežubom djecom, surferima s pločicama na trbuhi, Maorima prekrivenim tetovažama...

Bila je sve ono što ja nikada neću biti; u mojojem običnom i nezanimljivom životu bila je zraka sunca koja se probija kroz rolete.

Bila sam uvjerena da je jedan od tih surfera s fotografija Gabrielov otac, i da je dječak začet na plaži, u noći punog mjeseca, pored logorske vatre, vjerojatno uza zvuke gitare u pozadini.

Jedino sam tako mogla objasniti njegovu vrlo svijetu kosu, zelene oči i ogromnu ljubav prema vodi, zbog čega

sam se navečer satima igrala s njim u kadi, dok je Cate radila u kafiću.

Bio je nevjerojatno dijete.

Nasmijano, mirno, izuzetno pametno i samostalno.

Toliko samostalno da bi, da nismo pazile, sigurno izašao iz stana i otišao sam sebi kupiti pelene.

Nas dvoje smo oduvijek imali poseban odnos i bila sam silno ponosna zbog toga.

Kraj njega sam se osjećala važnom i korisnom.

Postala sam njegova teta koja tjera čudovišta ispod kreveta, stavljaju novac ispod jastuka kad mu ispadne zub i odgovara na pitanja koja nisu previše nezgodna.

Za ona druga bila je zadužena Cate.

Kad je Gab sa sedam godina pitao kako se rađaju djeca, pogledala ga je i sve mu objasnila, bez okolišanja, upitavši ga na kraju, "Je li ti sad jasno?", a zatim nastavila prekinuti posao.

"Ionako bi kad-tad saznao", rekla je kad sam joj skrenula pozornost da nije morala biti toliko detaljna, te da je mogla preskočiti onaj dio, "nakon što nekoliko puta uđe i izade...".

Zato se Gabriel obraćao meni, kada je razmišljaо о osjetljivijim i suptilnijim temama, kao što su smrt i drugi svijet; moji odgovori imali su jednu dobru stranu – ostavljali su prostor za sumnju.

Izrastao je u snažnog i psihički stabilnog dječaka, a ja sam duboko u sebi znala da je to i moja zasluga.

Usadila sam mu osjećaj uravnoteženosti i sklonost prema poštovanju pravila, u čemu su pomogli i moji roditelji,

koji su ga voljeli i posvećivali mu se kao da im je rođeni unuk.

Cate mu je od početka davala previše slobode, jer je mislila da će tako postati odgovoran, dok sam ja smatrala da ga pomalo plaši tolika sloboda. Smio je raditi što god želi; nije mogao pogriješiti, nikad nije bio kriv i sve mu je bilo oprošteno. Zbunjivala ga je tolika odsutnost ograničenja.

Zato je lošu ocjenu u školi prijavljivao meni, a ja bih se silno naljutila i održala mu prodiču o značenju kulture i obrazovanja.

Saslušao bi me spuštene glave, a onda mi, mrmljajući, obećao da će se ubuduće više truditi, dok bih se ja tobоže durila nekoliko dana.

Ta igra ravnoteže davala je dobre rezultate, iako nas nitko nije naučio kako je igrati.

Kombinacija instinkta, dobre volje i sretnih okolnosti urodila je plodom i omogućila nam da se ponašamo kao dvije, sve u svemu, odlučne žene.

I tako je proletjelo petnaest godina, pomislila sam jednoga dana dok sam ga, kao i svakog jutra, vozila u školu, budući da sam prolazila pored nje na putu do ureda.

“Svi moji prijatelji iz razreda imaju mobitel, ne mogu biti jedini lutzer koji ga nema”, gundao je provlačeći ruku kroz kosu.

“Nisu li ti šiške predugačke, Gab? Trebao bi skratiti kosu, ništa ne vidiš.”

“Ma daj, teta, ne mijenjaj temu.”

“Što ti je mama rekla?”

“Da pitam tebe.”

Nasmiješila sam se.

Svaki put kad nije željela preuzeti odgovornost, Cate bi prebacila lopticu u moje dvorište.

Tako je meni pripala uloga lošeg policajca.

“Pobrini se da ove godine imaš dobre ocjene, pa ćemo razgovarati o tome”, odgovorila sam, zaustavivši se pored pločnika.

Pogledao me s tužnim izrazom na licu, kojemu nisam mogla odoljeti.

“Nemoj ni pokušati”, rekla sam, nagnuvši se da mu otvorim vrata.

Poljubio me u obraz i izašao.

“Uči i postani netko koga će smatrati izuzetnim, kome će se diviti i tko će promijeniti svijet”, doviknula sam za njim.

“Ja već jesam takav”, odgovorio mi je s osmijehom na usnama, slegnuvši ramenima.

“Ista majka”, uzdahnula sam pokrenuvši auto. “Ista majka.”

Kad su proletjele tolike godine, pomislila sam ulazeći u ured i krišom gledajući svoj odraz u staklu, dok sam stavljala kaput na vješalicu.

Činilo mi se kao da sam došla jučer, s tek dobijenom diplomom, dugom kosom i razdjeljkom po sredini, a sad sam imala četrdeset godina i dojam da se u međuvremenu ništa nije dogodilo.

Okrenula sam se samo na trenutak i godine su me sustigle – kao kad igras *Care, care, gospodare, koliko je sati*. Bile su negdje na kraju dvorišta, a već sljedeće sekunde stvorile su se iza mojih leđa, lukave i podmukle.

• • •

I dalje sam se svake srijede navečer viđala s Paolom. Da, svih tih godina.

Cate me zadirkivala, govoreći da sam luda jer sve to vrijeme nisam vodila ljubav ni s kim drugim. Tvrđila je da je to suludo i besmisleno.

Ja bih joj odgovorila da je to isto kao da jednom tjedno igraš bridž s prijateljicama ili ideš u kino: ni na što te ne obvezuje i potpuno je svejedno radiš li to ili ne.

Znala sam da je u pravu, ali mi je tako bilo zgodnije: nisam morala tražiti na nekom drugom mjestu.

To nije bila veza u pravom smislu te riječi. Paolo je bio netko o kome, zapravo, nisam ništa znala, netko tko je povremeno provodio večer kod mene. Večerao bi sa mnom, gledali bismo televiziju, a onda vodili ljubav. Na brzaka. Nije ni skinuo odjeću.

Bilo je jednolično, ali i veoma umirujuće.

Dobro, znam da zvuči tužno, ali nisam osjećala potrebu za nečim drugim.

Kod kuće nikad nisam vidjela roditelje da se ljube i maze, nisam čula majku kako govori mojem ocu da ga voli, niti sam vidjela oca kako zaljubljeno gleda svoju ženu.

Vjenčali su se i doslovno poštovali sve klauzule bračnog ugovora.

Dok nas smrt ne rastavi. I točka.

I ja sam bila prevelika kukavica i previše pragmatična da bih skrenula s tog kolosijeka.

U životu sam uvijek bila samo promatrač, nikad nisam bila natjecatelj.

Sjedila sam na tribinama i navijala, ne sudjelujući u utakmici.

Ne možemo svi biti sportaši, zar ne?

Možda sam upravo zbog toga toliko voljela plivati u bazenu.

Uvijek sam se držala iste staze, prve desno; sve dok sam u njoj, ništa mi se ne može dogoditi.